

In dit nummer:

Belangrijke adressen en andere gegevens	2
Van de redactie.....	3
Agenda	3
Kerkelijk Bureau.....	3
Berichten voor Gezamenlijk Zondagsblad en Kontakt.....	3
Overzicht kerkdiensten	4
Gedachtedienst.....	4
Laatste zondag kerkelijk jaar.....	5
Advent.....	5
Advent is	6
Wij feliciteren de volgende 75-plussers	6
Huwelijksjubilea	7
Pastoraat – gemeenteleden	7
Wij gedenken.....	7
Lied: Zoals de regen onverwacht	8
Nieuws uit de kerkenraad	9
Kerzangdienst Chr. Brassband De Woldklank zondag 18 december.....	10
Van de ouderlingen	10
Van de kerkrentmeesters	11
Van de diaconie.....	12
Herfst, ...	12
Sinterklaashotel zaterdag 26 november.....	13
"Solidariteit en gerechtigheid leveren meer warmte dan goedkoop gas".....	14
Komen en gaan.....	15
Activiteiten bibliotheek in Steenwijkerwold.....	15
Pastoraat - aandachtspunten	16
Adressen zieken-, verpleeg-/verzorgingshuizen.....	16
De Bijbelse dagkalender.....	17
Gestolen kerken?	18
Antwoordformulier Huiskamergesprekken.....	19

kerkdienstgemist.nl

Alle geplande diensten (zie “Overzicht kerkdiensten” op bladzijde 4) vanuit onze kerk worden ook online uitgezonden via www.kerkdienstgemist.nl of www.pk-steenwijkerwold.nl. De erediensten zijn ‘live’ te volgen, maar u kunt ook de vorige diensten terugkijken.

Belangrijke adressen en andere gegevens

Predikant: ds. E. van Veen 58 85 68 ericvveen@ziggo.nl
Preses: dhr. E. Dedden 06 551 512 01 bertdedden@ziggo.nl
Scriba: dhr. G. Dekker 06 106 506 72 scriba@pk-steenwijkerwold.nl

Kerkelijk bureau: 51 74 51 kerkelijkbureau@pk-steenwijkerwold.nl

College van Kerkrentmeesters:

kerkrentmeesters@pk-steenwijkerwold.nl
Voorzitter: dhr. E. Dedden 06 551 512 01 bertdedden@ziggo.nl
Penningmeester: dhr. J.D. Zeefat 51 01 11 zeefatjd@gmail.com
Secretaris mevr. W.K. Heijman-Hartkamp 51 74 51 kerkrentmeesters@pk-steenwijkerwold.nl

Gebouwen: dhr. J. Jongschaap 58 91 94 jongschaapj@gmail.com

Banknr.: NL17 RABO 0149 0057 17 t.n.v. Kerkrentmeesters Protestantse Gemeente te Steenwijkerwold

Ouderlingen:

ouderlingen@pk-steenwijkerwold.nl
Voorzitter: dhr. K. Klarenberg 51 31 14 jan-jurk@hotmail.com
dhr. G.H. Dolstra 58 91 64 gh.dolstra@gmail.com

Diaconie:

diaconie@pk-steenwijkerwold.nl
Voorzitter: dhr. H. Linthorst 06 106763 66 fam_linthorst@hotmail.com
Secretaris: vacature
Penningmeester: mevr. A. van Doorn-van der Zouw 44 75 77 adavandoorn@gmail.com
dhr. J. de Vries 58 91 18 jan.de.vries@hetnet.nl
dhr. H. ten Wolde 06 194 964 48 htewolde@hotmail.com

Ophaaldienst dhr. H. Linthorst 06 106763 66 fam_linthorst@hotmail.com

Banknr.: NL29 RABO 0149 0943 53 t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente te Steenwijkerwold

Koster: dhr. G. Wink 58 93 83 / 06-19644064 gerardenlucy@kpnplanet.nl

Organisten: dhr. A. Kroes, dhr. J. Lopers, mevr. M. van Dorsten-Lopers, mevr. M. Withaar organisten@pk-steenwijkerwold.nl

Digiteam: digiteam@pk-steenwijkerwold.nl

Andere telefoonnummers:

Ledenadministratie kerkelijk bureau 51 74 51 kerkelijkbureau@pk-steenwijkerwold.nl

Nevendienst/zondagsschool: mevr. J. Klaverdijk-Ellen 85 16 23 jolandae@hotmail.com

Oppasdienst: vacature

Vertrouwenspersoon dhr. R.A. de Groot 06-55873826 Burg. Kuiperslaan 134, 8375 BP Oldemarkt
webmaster@pk-steenwijkerwold.nl
Beheer website dhr. M. Martens
Gezamenlijk Zondagsblad: (0546) 57 74 75 www.welkomindekerk.nl/HZ

www.pk-steenwijkerwold.nl

Van de redactie

Het volgende nummer van Kontakt is het kerstnummer. Uw bijdrage voor dat nummer kunt u tot en met woensdag 30 november inleveren via e-mail bij het kerkelijk bureau:

(kerkelijkbureau@pk-steenwijkerwold.nl).

Kontakt op papier: De kosten hiervan zijn € 6,50 per jaar. U dient hiervoor een machtigingsformulier in te vullen welke verkrijgbaar is bij het kerkelijk bureau.

(kerkelijkbureau@pk-steenwijkerwold.nl)

Kontakt per e-mail: Dit is gratis. U kunt uw e-mail adres doorgeven aan het kerkelijk bureau. (kerkelijkbureau@pk-steenwijkerwold.nl)

De redactie

ds. E. van Veen, W. Heijman, H. Stegink, G. Dekker

Agenda

Ouderenmorgen	donderdag 3 november	10.30 uur	Hoogthij
Samen aan tafel	donderdag 3 november	12.15 uur	Hoogthij
Ouderenmorgen	donderdag 1 december	10.30 uur	Hoogthij
Samen aan tafel	donderdag 1 december	12.15 uur	Hoogthij
Kerkenraad	dinsdag 6 december	19.30 uur	Hoogthij
Kerstviering voor ouderen	donderdag 22 december		Hoogthij

Kerkelijk Bureau

Op de 1e zondag van de maand kunt u collectemunten verkrijgen bij de dienstdoende kerkrentmeester tijdens het koffiedrinken na de kerkdienst.

Tevens kunt u in Steenwijkerwold de munten halen bij dhr. E. Dedden, Gelderingen 56, en in Tuk bij dhr. D. Zeefat, Oldemarktseweg 12.

Heeft u wijzigingen voor de ledenadministratie, vragen of opmerkingen?

Dan kun u bellen (telefoon 51 74 51) of mailen met het kerkelijk bureau:

(kerkelijkbureau@pk-steenwijkerwold.nl)

Berichten voor Gezamenlijk Zondagsblad en Kontakt

Als u berichten heeft voor het Gezamenlijk Zondagsblad en/of voor Kontakt, dan kunt u deze doorgeven aan het kerkelijk bureau: (kerkelijkbureau@pk-steenwijkerwold.nl)

Overzicht kerkdiensten

zondag 6 november	09.30 uur	ds. A. v. Setten- Ruhriem (Ruinerwold)	Zending
zondag 13 november	09.30 uur	ds. C.P. Meijer (Zwolle)	Zending
zondag 20 november laatste zondag van het kerkelijk jaar	09.30 uur	ds. E. van Veen	Pastoraat
zondag 27 november 1e advent	09.30 uur	ds. J. Kooistra (Dwingello)	Werelddiaconaat
zondag 4 december 2e advent	09.30 uur	ds. E. van Veen	Werelddiaconaat
zondag 11 december 3e advent	09.30 uur	ds. J. Perk (Hardenberg)	Binnenlands Diaconaat
zondag 18 december 4e advent	09.30 uur	ds. M. Gaastra (Zwolle)	Jong Protestant

Op zondag 6 november en zondag 4 december is er na afloop van de eredienst de mogelijkheid elkaar te ontmoeten bij het drinken van een kop koffie/thee in de kerk.

Gedachtenisdienst

De herfstmaand november is bij uitstek de maand van gedenken. Dit wordt gedaan op Allerzielen/Allerheiligen of zoals bij ons op de laatste zondag van het kerkelijk jaar op 20 november. Deze zondag, 20 november, de laatste zondag van het kerkelijk jaar, herdenken wij onze dierbaren die ons zijn ontvallen. In deze dienst noemen we met eerbied de namen van de overledenen, waarna na de dienst de gedachtenissteentjes vóór in de kerk opgehaald mogen worden. Ook mogen alle kerkgangers een kaarsje opsteken vóór in

de kerk, ter gedachtenis. Zo'n dienst roept bij ons allerlei herinneringen, emoties en gedachten op, ook al is het al langer geleden. De dood doet ons altijd stilstaan. Afscheid nemen en loslaten heeft een enorme impact op ons leven. Ze veranderen veel meer dan je denkt. Je leven krijgt er een andere kleur door. Het is goed om – ook in de kerk – hierbij stil te staan. Het onderstaande gedicht kwam ik laatst tegen en wil ik graag aan u doorgeven.

Laatste zondag kerkelijk jaar

Jouw naam klinkt door de ruimte,
springt op in mijn gemoed,
jij zit in heel mijn wezen,
tot ik jou weer ontmoet.

In leven en in sterven,
blijf jij mij zo nabij,
het Licht voor jou te branden,
vertroost en maakt me blij.

Nog één keer te gedenken,
jouw naam, je beeltenis
en bijna zeker weten
dat sterven .... leven is.

Jouw naam klinkt op het ritme
van vleugels vederlicht,
door engelen gedragen,
kwam jij in 't eeuwig Licht.

Advent

De Advent is de tijd van voorbereiding op het kerstfeest; het is de liturgische periode waarin de verwachting van de komst en de wederkomst van Jezus Christus centraal staat.

Adventus

In de weken vóór Kerstmis leven christenen in afwachting van de komst van het kindje Jezus. Aangezien het Latijnse woord voor 'komst' of 'het komen' *adventus* is, worden de vier weken vóór Kerstmis 'Advent' genoemd.

Vier zondagen

De Advent omvat ongeveer vier weken. Deze liturgische periode vangt aan op de vooravond van de zondag die valt op dit jaar 27 november, en eindigt als op 24 december bij het kerstnachtdienst de Kersttijd begint.

De Advent telt altijd vier zondagen, terwijl het totaal aantal wekdagen kan variëren van 22 tot 27. De vier zondagen worden ook wel genoemd naar de beginwoorden van de introïtusgezangen van de missen op die dag:

*Ad te levavi, Populus
Sion, Gaudete en Rorate Caeli.*

Licht in de duisternis

Tijdens de Advent wordt licht in de duisternis verwacht. Terwijl het boven de Kreeftskeerkring steeds donkerder wordt, leven gelovigen toe naar de komst van Jezus Christus, het 'Licht der wereld'.

Dood en leven

Duisternis staat in de christelijke traditie symbool voor de dood, en licht voor het leven en de Opstanding. In de weken vóór Kerstmis, als de natuur op het noordelijk halfrond haar meest doodse, duistere kant presenteert, zien de gelovigen Christus, het Licht van de Wereld, dichterbij komen. Het besef groeit dat uiteindelijk niet de dood, maar het leven zal overwinnen.

Adventskransen

Het naderen van het licht wordt in de Advent symbolisch zichtbaar gemaakt met behulp van de adventskransen, die in alle kerken en in

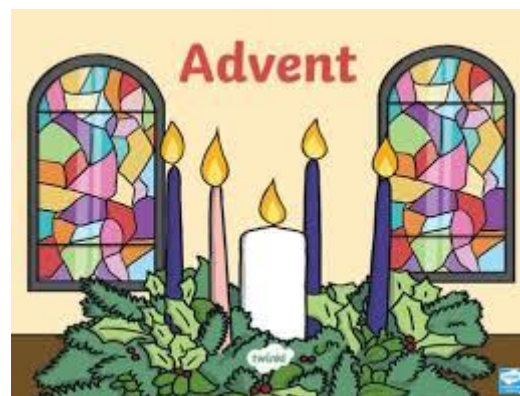
sommige scholen en huiskamers wordt opgehangen. Een adventskrans is doorgaans gemaakt van dennengroen of andere natuurlijke materialen en draagt vier kaarsen, voor elke zondag van de Advent één. Op

iedere adventszondag wordt één kaars ontstoken, net zolang tot op de laatste zondag vier brandende kaarsen het naderende kerstfeest aankondigen.

Advent is

Advent is van Komen
van verwachting van Hem
het is de tijd van dromen
de ster van Bethlehem

Advent is van worden geboren
van Emmanuel, onze Heer
het is de tijd van bij Hem willen horen
de Verlosser

Wij feliciteren de volgende 75-plussers

1 nov	C. Plat, Oldemarktseweg 119 G, met haar 89 ^e verjaardag
2 nov	D.J. Wubs-de Groot, Het Schild 3, met haar 87 ^e verjaardag
5 nov	A.B. Brandsma-Bouwer, Steenwijkerdiep Noord 2 A, met haar 78 ^e verjaardag
8 nov	A. Schipper, Basserveld 1, met zijn 86 ^e verjaardag
8 nov	J.E. van de Brake, Vredenburg 108, met zijn 75 ^e verjaardag
9 nov	Y. Vaartjes-Elzinga, Oldemarktseweg 119J, met haar 85 ^e verjaardag
11 nov	P.H. Klip, De Spitzten 2, met zijn 76 ^e verjaardag
11 nov	P. Kors-Dijksterhuis, Nijberslaan 15, met haar 78 ^e verjaardag
12 nov	A. van Essen-Dedden, Vredenburg 77, met haar 79 ^e verjaardag
26 nov	L.R. Bouwer, Conincksweg 88, met zijn 86 ^e verjaardag
28 nov	J. Fledderus, Pastoor Muite-manstraat 44, met zijn 77 ^e verjaardag
29 nov	J. Ruiters, Hummelingen 16, met zijn 87 ^e verjaardag
1 dec	E.A. Kooij-Scheenstra, Bakkersveld 63, met haar 76 ^e verjaardag
1 dec	Mevr. A.S. Bergsma-Hoekstra, Matthijs Kiersstraat 6 A, met haar 78 ^e verjaardag
11 dec	G. Otten-Pijlman, Blaankamp 30, met haar 83 ^e verjaardag
18 dec	I. Stegink-de Jong, Boomsluiters 3, met haar 79 ^e verjaardag
19 dec	T. de Groot Boersma-van Solkema, Boomsluiters 7, met haar 79 ^e verjaardag

Huwelijksjubilea

Op 10 november aanstaande is de dag dat Albertus en Geertje Bruggen-van Beek, Bakkersveld 11 D, 55 jaar met elkaar getrouwd zijn.

Op 15 december aanstaande is de dag dat Hendrik en Petra van Beek-Meijer, Marijenkampen 8, 50 jaar met elkaar getrouwd zijn.

Op 29 december aanstaande is de dag dat Bouwe en Alie Hofstee-Dedden, Burgmeester Kuiperslaan 6, 60 jaar met elkaar getrouwd zijn.

We wensen hen vanuit de gemeente een mooie dag toe.

Pastoraat – gemeenteleden

Hieronder ziet u een overzicht van gemeenteleden die permanent in een tehuis wonen.

Zonekamp, Oyershoeve 1, 8331 XR Steenwijk:

Dhr. L. Kolenbrander	woonark 0.9
Mevr. M. Pieffers-Prins	kamer 141
Mevr. A. Bezembinder-Veeloo	kamer 207

Woonzorgcentrum Nijenstede, Johannes Bogermanstraat 1, 8331 GZ Steenwijk:

Mevr. G.R.C.L. Dragstra-Boer	3.33
Dhr. en mevr. J. Orsel	2.01
Mevr. F. Muis-Poepjen	0.19

Huize Weltevrede, IJkenweg 12, 8389 TM Zandhuizen

Mevr. H.A. van Pijkeren-Spithorst

Wij gedenken

Hans Wardenier

Overleden op 10 augustus, in de leeftijd van 59 jaar.

Hans, een optimistische vrolijke man die voor iedereen klaarstond. Dat is wat bij het ophalen van herinneringen van het leven van deze man steeds weer werd genoemd. Door Bertha, zijn vrouw, en door zijn kinderen Gerben, Mathilde en Geertrude en door andere familie, vrienden en bekenden. Tot het eind van zijn leven genoot hij van de momenten met zijn gezin. De laatste jaren waren zwaar doordat

een slopend ziekte zijn lichaam teisterde. Vaak ging hij – al of niet in de ambulance – naar Groningen naar het UMC. Telkens wist hij weer terug te komen, ook al was dat lang niet altijd zeker. De medici hadden steeds nog wat “op de plank liggen”, zodat hij verder kon. Tot het op het eind niet meer ging. Uitbehandeld. Maar ook toen was zijn veerkracht niet gebroken. Het laatste jaar was ondanks alles, een goed jaar. Dat benadrukken ook zijn vrouw en kinderen. Vakantie vieren in een huisje. Zwemmen tot in de allerlaatste

week. Kortom genieten van het leven. Met elkaar. Dat maakt dat als het einde komt, je het met elkaar kunt dragen. Omdat God, bron van alle leven je het zo heeft gegeven dat je het altijd ziet als “goed”. Bij zijn afscheid stond op de liturgische tafel zijn gereedschapskist, die hij als loodgieter zo vaak heeft meegenomen. Om op zijn werk, of daarbuiten mensen te helpen met creatieve oplossingen, waar ze nu nog over spreken. Op die tafel lag ook de sjoekel die hij in het riet gebruikte, om alles wat niet in het riet hoorde er tussen uit te halen. Het riet waar hij met Hendrik Jan uren heeft doorgebracht. Op die tafel lag tussen de gereedschapskist en de sjoekel in, een eeuwenoude bijbel. We lazen prediker. Er is een tijd van baren en er is een tijd van sterven. Alle tijd is in Gods hand. Hans en wij allen zijn in leven en sterven, in vreugde en verdriet, in Gods hand. Zijn kinderen, zijn collega's, zijn vrienden deelden met ons hun herinneringen die zij aan Hans hadden. Na de begrafenis ontmoetten we elkaar in het CJV gebouw tegenover de kerk van Paasloo. De brommer van Hans bleef zo lang tegen het hek staan.

ds. Marianne Gaastra (ds. Eric van Veen was met vakantie).

Henk van Pijkeren

Op 11 oktober is Henk van Pijkeren overleden, op 91-jarige leeftijd. Op 7 december zou hij 92 jaar zijn geworden. Henk van Pijkeren groeide op in Hasselt, waar hij na de ambachtsschool verschillende baantjes had. Op een bepaald moment had hij daar een eigen wijk als melkventer. Zijn vrouw Riet leerde hij in Hasselt kennen, zij woonden

beide aan de Eikenlaan. In 1964 startte zijn vrouw met een eigen kinderkleding en lingeriewinkel in de Oosterstraat, aan de Markt. Henk vervulde daar allerlei hand- en spandiensten en heeft de winkel verbouwd. Vlak na het openen van die winkel trouwden Riet en Henk, in 1966 werd Ronald geboren en in 1976 Marco. In 1972 verhuisde het gezin naar het Westenwold, waar zij bijna tot het laatst toe met heel veel plezier gewoond hebben. In 1992 stopten zij met de winkel en heeft Henk nog wat andere dingen gedaan. Beide hebben altijd erg genoten van het wonen daar op Westenwold en hoefden niet zo nodig op vakantie. Wel hadden ze een bootje in Giethoorn.

Een reis naar Israël was voor hen een hoogtepunt. Ook hebben ze altijd veel voor andere mensen gezorgd. De deur stond voor eenieder open.

Met het ouder worden werd het leven steeds moeizamer, toch wilden zij niet weg uit hun huis. Ze zijn er gebleven tot het echt niet meer kon. Op 8 oktober vertrokken zij naar een zorgboerderij in Zandhuizen, 9 oktober is Henk opgenomen in het ziekenhuis in Heerenveen, waar hij 11 oktober overleed. Henk was in gesprekken over de kerk en geloof altijd iemand die vragen stelde en bezig was met levensvragen. Ook over de dood. Daar hebben we vaak over gesproken.

Op dinsdag 18 oktober hebben we afscheid genomen van Henk met een dienst in onze kerk, waarna we Henk naar zijn laatste rustplaats hebben gebracht op het Thijhof. Moge God zijn met zijn vrouw Riet, de kinderen en kleinkinderen en alle anderen, die Henk missen.

Lied: Zoals de regen onverwacht

Zoals de regen onverwacht
 een moede aarde op nieuwe krachten brengt,
 zoals een bedding leeg en dor
 plotseling volstroomt en leven brengt,
 zo is mijn God,
 zo overkomt Hij mij,
 een bron die uitbreekt

The image shows a musical score for the hymn 'Zoals de regen onverwacht'. It consists of five staves of music in a 3/4 time signature, with a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written below the notes. The lyrics are: 'alen zo is mijn God, zo o - ver-komt Hij mij, een bron die uit-breekt in mijn woest-tijn; ik a - dem op, de dood ont - ko - men.'

in mijn woestijn;
ik adem op,
de dood ontkomen.

Zoals het daglicht te middernacht
zo onvoorstelbaar ondenkbaar lijkt,
maar in de morgen stralend nieuw
de zon weer opgaat, de nacht aan banden legt, –
zo is mijn God,
zo overkomt Hij mij,
een licht dat uitbreekt.
Ik hef het hoofd,
en ik sta op,
de dood ontkomen.

Nieuws uit de kerkenraad

Graag delen wij als kerkenraad met u wat zoal binnen de vergadering wordt besproken, natuurlijk voor zover dit mogelijk is. Op maandag 24 oktober hebben wij weer vergaderd.

* Er zijn 25 nieuwe liedboeken aangeschaft, die kunnen worden gebruikt al door omstandigheden de beamerinstallatie niet goed werkt.

* Dit jaar zal op 22 december de kerstviering voor de ouderen worden gehouden. Wij gaan een aanvraag bij de gemeente indienen voor subsidie die de gemeente verstrekt in het kader van “Frisse start na corona”.

* Er zijn de nodige afspraken gemaakt voor dienst op de laatste zondag van het kerkelijk jaar, waarin wij de overleden gemeenteleden willen herdenken.

* Het ligt in het voornemen om in februari/maart 2023 weer een vrijwilligersavond te organiseren.

* Wij hebben met elkaar gesproken over het aantrekkelijk maken van de kerkgang. Een punt dat na corona sterk speelt, omdat wij

merken dat na corona minder mensen een eredienst bezoeken dan voorheen.

* Er zal een proef worden gehouden met een nieuwe mogelijkheid om met behulp van een kastje en volgens zeggen eenvoudige bediening, mensen thuis via de televisie de kerkdienst kunnen bijwonen.

Ik merk hierbij op dat bij het vermelden van nieuws uit de kerkenraad niet alles wordt vermeld omdat verschillende punten ook door de diaconie in hun nieuws is vermeld.

Gerrit Dekker, scriba

Kerstzangdienst Chr. Brassband De Woldklank zondag 18 december

Na een onderbreking van een paar jaar pakt de Woldklank de traditie van de kerstzangdienst weer op. Dit zal zijn op zondag 18 december om 19.30 uur in de Protestantse kerk in Steenwijkerwold. Weer met elkaar mooie kerstliederen zingen en luisteren naar bekende en vertrouwde kerst melodieën die de brassband zal spelen.

De band, onder bezielende leiding van Ellis Nijdam, zal weer alle registers opentrekken om er een mooie avond van te maken. We zien er naar uit om elkaar weer te ontmoeten tijdens deze avond.

Dus heel graag tot zondag 18 december.

Albert Bosscha, voorzitter Chr.Brassband de Woldklank

Van de ouderlingen

Om maar met de deur in huis te vallen; We zijn op zoek naar bezoek(st)ers.

Dat zijn gemeenteleden die een straat (of meerdere straten) voor hun rekening willen nemen, en daar de ogen en oren van ons zijn. Om even bij gemeenteleden langs te gaan die 80 jaar of ouder zijn met een bloemetje of presentje als ze jarig zijn.

Er zijn momenteel straten waar geen bezoeker voor is en waar we dus niets, of te laat, horen als er wat aan de hand is. Als u ons zou kunnen helpen zal dat heel fijn zijn.

We gaan proberen of er voldoende belangstelling is voor de huiskamer-gesprekken.

In dit nummer van Kontakt vindt u een aanmeldingsformulier dat u onder aan dere kunt inleveren bij ondergetekende. In het volgende nummer van Kontakt (kerst-

nummer) doen we dit nogmaals zodat we 1 januari 2023 alle aanmeldingen binnen hebben.

We willen dan proberen om eind januari, begin februari de avonden te laten plaatsvinden.

Het zijn laagdrempelige avonden, waarin we met elkaar in gesprek gaan over een onderwerp dat op de kerk betrekking heeft.

Vorig winterseizoen konden de gesprekken niet plaatsvinden dus hebben we gekozen voor hetzelfde onderwerp als we toen gepland hadden namelijk "Kerk na corona".

Als u niet bij de gesprekken aanwezig bent, maar wel een gesprek wilt met de predikant of ouderling neem dan gerust contact met ons op.

Namens de ouderlingen, Klaas Klarenberg

Van de kerkrentmeesters

Er is op dit moment van alles aan de hand in de wereld. De ene crisis is nog maar amper voorbij of de andere dient zich alweer aan. De oorlog tussen Rusland en Oekraïne is wel één van de ernstigste, waar begrijpelijk veel aandacht voor is.

Als gevolg van die oorlog zitten er een hoop mensen in spanning over hun energiecontract. Het maakt immers nogal wat uit of je een vast- of een variabelcontract hebt. Ook als kerk hebben we natuurlijk met deze dingen te maken. Moeten we maatregelen nemen? Bijvoorbeeld door de thermostaat een paar graden naar beneden te draaien?

Maar een kerk moet toch, in verband met het vochtgehalte, zo nu en dan verwarmd worden. Laten we dat dan doen op de zondagmorgen. Dan kunnen we het nuttige met het aangename verenigen. Het is voor het orgel en de kansel niet goed wanneer het te vochtig is. Ook is het, en dat is minstens zo belangrijk, voor de kerkgangers aangenamer als de thermostaat op 19 graden kan blijven staan.

Kunnen we dat ook financieel trekken? Dat was de volgende vraag: Per kerkdienst wordt er momenteel bij een thermostaat stand van 19 graden, gemiddeld zo'n 75 euro aan gas gebruikt. Voor de kerk zou dit betekenen, wanneer de kosten verdrievoudigd worden, we op meer dan 200 euro per dienst zouden uitkomen. Dat is eigenlijk niet te doen. We hebben het energiecontract er maar eens op nageslagen en wat blijkt? Het vaste contract loopt nog tot april 2024. Dus voorlopig zitten we nog wel een tijdje goed.

Gelukkig maar, een hele geruststelling. Voorlopig kunnen we elkaar dus in een verwarmde kerk begroeten.

Geluid- en beeldapparatuur

We hebben al eens kenbaar gemaakt dat we in verband met de vele storingen nieuwe apparatuur hebben gekocht. Ook hebben we, zoals ons is beloofd, bekend gemaakt dat de nieuwe apparatuur na de vakantie zal worden geïnstalleerd. De leverancier heeft ons gemeld dat hij zich niet kan houden aan die afspraak, omdat hij ook de noodzakelijke spullen niet aangeleverd krijgt. We hebben nu afgesproken dat het in de maand november zal gebeuren. We hopen dat een en ander niet weer hoeft te worden uitgesteld. We houden u op de hoogte.

Kerk schoonmaken

Het zal u misschien wel opgevallen zijn dat de kerk weer is schoongemaakt. Een aantal vrijwilligers is op woensdag 5 oktober weer druk in de weer geweest, gewapend met ragebollen, lange uitgeschuifbare stokken, poetsdoeken, emmers met sop, stofzuiger en dat soort zaken. Het resultaat mag er zijn. We kunnen er weer even tegen. Fijn dat er altijd weer mensen zijn die klaar staan wanneer er wat moet gebeuren. Een woord van dank is hier zeker op zijn plaats.

Van de diaconie

We beginnen deze keer met een heugelijke mededeling. Mevr. A.M. van Doorn heeft aangegeven toe te willen treden tot het college van Diakenen. We zijn natuurlijk heel erg blij met deze toezegging. We zullen de bestaande voorbereidende regels volgen die leiden tot de bevestiging van ons toekomstige diaken. Zoals het nu lijkt zal mevr. van Doorn in de eredienst van zondag 30 oktober worden bevestigd.

In het vorige Kontakt stond een oproep om zich te melden voor ons uitje naar de Orchideeënhoeve voor alleenstaanden van 75 jaar en ouder. U kunt zich hier nog voor opgeven. Contactgegevens van onze diakenen vindt u vóór in dit Kontakt.

Op zondag 30 oktober is er weer avondmaal, dit keer is er een lopende viering. Het lijkt ons niet verantwoord om de grote avondmaalsbekers weer te gaan gebruiken, ook dit keer worden weer kleine glaasjes klaargezet met wijn en eventueel druivensap. We hopen op deze manier zo veel mogelijk onderlinge contacten te vermijden.

In de eerste week van november is er weer de traditionele actie voor DORCAS.

Let u op de berichtgeving, de diaconie komt nog met nadere informatie.

Zondag 20 november is de laatste zondag van het kerkelijk jaar. Wij gedenken dan de gemeenteleden die ons ontvallen zijn in het afgelopen jaar. Maar ook staan we stil en gedenken we wereldwijd de medemensen die ons ontvallen zijn.

In de dienst zal hier op passende wijze aandacht aan worden besteed.

Herfst,

Kijk de herfst is aangevangen.
Met al haar kleurenpracht zo mooi.
Ik zie al fraai aan bomen hangen,
Bladeren in hun najaar tooi.

Heden is de herfst gekomen.
Geurig, kruidig om mij heen.
Inhalerend met wat dromen,
dank ik God, ja hem alleen.

God van geuren, kleuren, beide,
Is dezelfde die mij riep.
Om zijn woorden te verspreiden
van een God , die alles schiep.

Zo is ook de herfst begonnen,
In mijn leven, door de tijd.
Ik mag delen uit de bronnen,
Van Gods woord, als geur verspreid.

Sinterklaashotel zaterdag 26 november

Dit jaar zal Sinterklaas weer het Sinterklaashotel in Steenwijkerwold bezoeken.

Na 11 geslaagde en gezellige jaren, komt ook dit jaar Sinterklaas weer samen met zijn pieten logeren in het Sinterklaashotel.

Op zaterdagmiddag 26 november neemt Sint de tijd om ieder kind de aandacht te geven die het verdient.

In kleine groepjes wordt er eerst geknutseld in een gezellig aangeklede ontvangstruimte, daarna begeleidt Piet ouders en kinderen naar de

voorleesmevrouw om te luisteren naar een mooi verhaal.

Het hoogtepunt van de middag is natuurlijk het bezoek aan Sinterklaas.

Je bent van harte welkom in de parochie van de st. Andreaskerk te Steenwijkerwold – Gelderingen 79. Opgave vooraf is vereist.

Aanmelden voor het Sinterklaashotel kan via:

www.sinterklaashotel.wix.com/steenwijkerwold

Op naar een gezellige middag met Sint en zijn Pieten.

SINTERKLAASHOTEL
STEENWIJKERWOLD

Pastorie St. Andreaskerk Steenwijkerwold Gelderingen 79	ZATERDAGMIDDAG 26 NOVEMBER 2022	De ingang bevindt zich aan de achterzijde van de kerk
--	--	--

Voor aanmelden en meer informatie:
WWW.SINTERKLAASHOTEL.WIX.COM/STEENWIJKERWOLD

"Solidariteit en gerechtigheid leveren meer warmte dan goedkoop gas"

Ds. René de Reuver, scriba generale synode:

We gaan collectief verarmen. Om de energiecrisis kan niemand heen. Het was al duidelijk dat energiebesparing belangrijk is om de aarde voor iedereen leefbaar te houden.

Daarnaast krijgt iedereen nu te maken met forse prijsverhogingen door de gestegen inflatie, mede door de duurdere energie. Dat geldt voor mensen thuis maar dat geldt ook in de kerk. Met de stijgende kosten groeit ook de armoede. Hoe gaan we hiermee om?

Solidariteit nodig

De huidige situatie brengt grote onzekerheid met zich mee. Die onzekerheid raakt ook mij. Hoe hoog wordt mijn energierekening? En hoeveel geld ben ik straks kwijt aan boodschappen? Hoe krap wordt mijn budget? Maar ondanks deze persoonlijke vragen probeer ik - uitgedaagd door het evangelie - niet alleen aan mezelf te denken, maar me vooral af te vragen wie er harder geraakt wordt dan ikzelf. Deze solidariteit is volgens mij hard nodig in deze tijd om ervoor te zorgen dat we goed samen kunnen leven.

Kloof arm-rijk

De energiecrisis vergroot namelijk de kloof tussen arm en rijk. Internationaal, doordat de prijzen worden opgedreven door de hoogste bieder. Hierdoor komen landen met minder koopkracht letterlijk in de kou te staan. Maar ook in Nederland vergroot het de kloof. Juist mensen met een kleine portemonnee kunnen de klappen van de stijgende prijzen minder goed opvangen.

Geloven in delen

De stijgende prijzen brengen het gesprek over energiearmoede en duurzaamheid in een stroomversnelling. Plotseling gaat het niet alleen over keuzes op basis van onze waarden, maar zijn zij een financiële noodzaak geworden. Juist daarom komt het nu aan op gedeelde waarden als solidariteit, gerechtigheid en barmhartigheid voor mensen, ja voor de hele schepping.

Appel

De kerk staat voor forse opgaven. Allereerst diaconaal. Steeds meer mensen dreigen in armoede te vervallen. Zijn zij in beeld? Hebben

we in het vizier hoe zij geholpen kunnen worden? Het doet een appel op alle gelovigen om juist in moeilijke tijden solidair met elkaar te zijn. Ook nu we zelf na moeten denken hoe de rekeningen betaald kunnen worden, mogen we anderen niet vergeten.

Crisis als kans

Hiernaast is het de uitdaging om het huishoudboekje van de kerk op orde te houden. Hoe ga je om met de verwarming van kerkgebouwen? Is dit het moment om in te zetten op energiebesparende duurzame investeringen? Of, heel snel en praktisch: om samen te gaan kerken, zodat er op zondag maar één gebouw verwarmd hoeft te worden? Wie weet is deze crisis een kans om de zegen van samen kerk-zijn concreter te ervaren.

Samen delen concreet maken

Als derde heeft deze crisis ook de uitdaging in zich om samen delen op een ander vlak heel concreet te maken. De kerk heeft al heel lang en breed ervaring met hulp aan mensen die wat extra's kunnen gebruiken. Veel gemeenten zijn betrokken bij de plaatselijke voedselbank. Of neem een voorbeeld aan het initiatief van ds. Robert Stigter om juist in deze tijd als kerk een warm(t)e maaltijd te organiseren voor mensen die letterlijk en figuurlijk wel wat warmte kunnen gebruiken.

Energie en duurzaamheid

Het is duidelijk: geld is helaas de grootste drijfveer in de wereld. Steeds meer zien we de keerzijde van de door vrije markt en geld gedreven neoliberale doctrine. Door schade en schande ontdekken we hoe fundamenteel waarden als solidariteit, gerechtigheid en respect voor Gods schepping zijn.

Juist de kerk zou moeten laten zien dat andere principes leidend zijn. Solidariteit en gerechtigheid mogen wat kosten. Dat levert misschien geen financiële winst op, maar wel een betere samenleving.

Komen en gaan

De volgende leden zijn nieuw in onze gemeente:

Mevr. N.A. Jansen, Wethouder Zeefatstraat 26 van Steenwijk

Mevr. L. Minnema, Duivenslaagte 2 040 van Geleen

Het volgende lid is verhuisd:

Mevr. H.A. van Pijkeren-Spithorst, van Westenwold 22 naar Zandhuizen

Het volgende lid is verhuisd naar een andere gemeente:

Mevr. M.Z. van Raalte, van Remmelinge 8 naar Zuidveen

Activiteiten bibliotheek in Steenwijkerwold

Bij deze wil ik u vragen of u onderstaande activiteiten die in de bibliotheek van Steenwijkerwold worden gehouden kenbaar wilt maken aan uw achterban (via nieuwsbrief / doorsturen). Wellicht zit er wat leuks voor hen tussen.

En mocht u/uw organisatie of wij als bibliotheek iets voor elkaar kunnen betekenen dan verneem ik dat graag van u. Wie weet kunnen we in de toekomst samen iets organiseren.

Voorleesmoment

Iedere 1e woensdag van de maand is er een voorleesmoment voor kinderen van 0 t/m 4 jaar van 10:15 tot 11:00.

De leukste verhalen worden met vertelplaten voorgelezen. En daarna gaan we lekker bewegen en luisteren naar bekende kinderliedjes. Er is koffie/ thee en ranja en we geven voorlees tips en tricks mee voor thuis. Deelname is gratis.

Koffiemoment

Iedere dinsdagochtend 10:00 - 11:00 is er koffie ochtend. Voor iedereen die zin in koffie of thee heeft en even gezellig wil kletsen.

Vooraf kun je om wandelen. Om 9:00 start er een groepje wandelaars die aansluitend koffiedrinken. Deelname is gratis

Handwerken

Iedere dinsdagmiddag vanaf 13:45 gezellig met elkaar handwerken en of puzzelen. Neem je eigen handwerk mee. Deelname is gratis

Gratis Wifi

Werk en studeerplek - krantje/ tijdschrift lezen aan de leestafel

De bibliotheek is alle werkdagen (onbemand) geopend van 9:00 – 17:00.

Op dinsdag- en dondermiddag is er van 14:00 – 17:00 een medewerkster aanwezig.

Met vriendelijke groet,

Marleen Strampel, Bibliotheek Kop van Overijssel

e-mail:

steenwijkerwold@bibliotheekkopvanoverijssel.nl

Pastoraat - aandachtspunten

Gesprek met ouderling of predikant:

Wanneer u een gesprek wilt met een ouderling of predikant of bezoek van één van onze bezoekers, kunt u het beste direct met hem of haar contact opnemen

Bezoek in het ziekenhuis:

Wanneer u opgenomen wordt in het ziekenhuis en u stelt bezoek van uw predikant op prijs, wilt u dit dan aan de predikant of de ouderling melden. Ook uw ontslag uit het ziekenhuis horen we graag zo snel mogelijk.

Geboorte:

Wanneer u het blijde nieuws van een geboorte wilt melden, stuur dan een geboortekaartje naar uw predikant, ouderling of naar het kerkelijk bureau.

Dopen:

Wanneer u uw kind wilt laten dopen, neem dan contact op met de predikant. Hij kan dan overleggen over een datum van een doopdienst. Voorafgaand aan een doopdienst vindt er met de ouders die hun kind willen laten dopen een doopgesprek plaats.

Huwelijksinzegening:

Wanneer u uw huwelijk wilt laten inzegenen, kunt u contact opnemen met de predikant of het kerkelijk bureau. Zodat dan de datum, tijdstip, kerk en de orde van dienst vastgesteld worden.

Huwelijksjubileum:

Als u uw huwelijksjubileum bekend wil maken in het kerkblad en/of wilt vieren en u stelt daarbij de aanwezigheid van predikant en wijkouderling op prijs, neem dan contact op met één van beiden.

Dienst bij overlijden:

Wanneer de nabestaanden van een overledene wensen dat voorafgaand aan de begrafenis of crematie een dienst ter nagedachtenis wordt gehouden, dan kunnen zij het beste contact opnemen met het kerkelijk bureau of de predikant.

Vermelding in het kerkblad:

Als gemeente leven we graag mee met elkaars wel en wee. Wilt u dat een geboorte, ziekte, overlijden, huwelijksinzegening, huwelijksjubileum, ziekenhuisopname of- ontslag in het Gezamenlijk Zondagsblad wordt vermeld, stuur dan een bericht naar het kerkelijk bureau of predikant of een van de ouderlingen, dan weten we dat u vermeld wilt worden.

Adressen zieken-, verpleeg-/verzorgingshuizen

Hieronder staan adressen om zieken in de zieken-, verpleeg- en verzorgingshuizen een bemoediging te sturen.

Verzorgingshuis Nijenstede	Joh. Bogermanstr. 1	8331 GZ Steenwijk
Verpleeg- en verzorgingshuis Zonnekamp	Oyershoeve 1	8331 XR Steenwijk
Isala Meppel	Postbus 502	7940 AM Meppel
Ziekenhuis de Tjongerschans	Postbus 10500	8440 MA Heerenveen
Isala Zwolle	Postbus 10400	8000 GK Zwolle
UMCG Groningen	Postbus 11120	9700 CC Groningen

De Meentehof
Reestdal Revalidatie
Huize Weltevrede

Meentehof 6/8
Reggersweg 2a
IJkenweg 12

8332 AZ Steenwijk
7943 KC Meppel
8389 TM Zandhuizen

Huize Weltevrede

Reestdal Revalidatie

De Bijbelse dagkalender

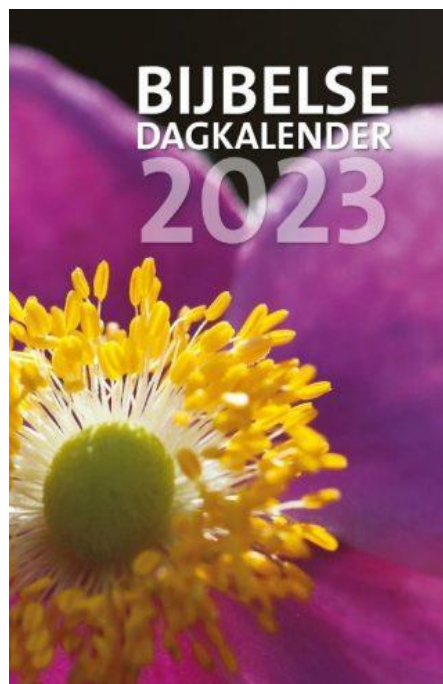
Ook dit jaar verschijnt hij weer: de Bijbelse Dagkalender.

De belangstelling voor de *Bijbelse Dagkalender* is onverminderd groot. Achttien protestantse predikanten bieden bemoedigende dag-overdenkingen voor stille tijd of aan tafel. Daarnaast bevat de *Bijbelse Dagkalender* mooie gebeden voor verschillende momenten.

Voor dit jaar is gekozen voor een groter formaat met een grotere, leesbare letter.

De prijs per exemplaar is € 8,99. Vanaf 10 exemplaren € 6,99.

Graag vóór 15 december uw bestelling doorgeven aan het kerkelijk bureau: kerkelijkbureau@pk-steenwijkerwold.nl

Gestolen kerken?

In mijn jeugd kreeg je van Rooms-Katholieke zijde wel eens te horen dat die mooie middeleeuwse kerken eigenlijk van hen waren en dat wij, protestanten, die van hen hadden gestolen. Gelukkig is dat niet waar, ontdekte ik later.

Tot aan de Reformatie in de zestiende eeuw behoorde in ons land iedereen, behalve de Joden, tot de Rooms-Katholieke kerk. In verreweg de meeste gevallen bouwde en onderhield de burgerlijke overheid de kerkgebouwen, die zo mogelijk uitgerust waren met een flinke toren. Ze was daarvan natuurlijk ook de eigenaar en was daarom gerechtigd om ze ook voor niet-godsdienstige doeleinden te (laten)gebruiken. Uitzonderingen waren kerken en kapellen die gesticht waren door geestelijke orden of vermogende particulieren. Met de Reformatie ging het burgerlijke gezag in protestantse handen over. De gereformeerde (hervormde) kerk werd staatskerk en het gebruik van de kerkgebouwen werd - soms na een beeldenstorm - overgedragen aan de nieuwgevormde gereformeerde gemeenten. De financiële verhoudingen tussen kerk en overheid bleven op dit gebied in grote trekken dezelfde. De overgebleven Rooms-Katholieken (in Noord Brabant bijna 100 procent, in Amsterdam een derde van de bevolking) waren nu dakloos en zochten hun heil in min of meer gedoogde schuilkerken. Joden, doopsgezinden en remonstranten mochten voor eigen rekening wel (kerk)gebouwen neerzetten, maar die mochten niet te veel opvallen. Zo ontstonden de typische vermaningen, zie bijvoorbeeld de Doopsgezinde kerk aan de Wirdumerdijk in Leeuwarden. Aan die toestand kwam een eind toen de Fransen in 1795 ons land binnenvielen en de Bataafse Republiek werd gesticht. In het natieconcept van vrijheid, broederschap en vooral gelijkheid paste geen staatskerk en dus werd op 5 augustus 1796 de scheiding tussen kerk en staat afgekondigd. Maar de kerkgebouwen waren nog eigendom van de plaatselijke overheid en daar moest nog een regeling voor komen. Op grond van de nieuwe constitutie van 1798 mocht de vroegere staatskerk haar gebouwen behouden - met andere woorden: in bezit nemen - maar de geschatte waarde ervan moest naar evenredigheid over de verschillende gezindten worden verdeeld. Eerst werd er dus in de

verschillende gebieden rondom een kerk een telling gehouden van het aantal inwoners en hun religie.

Als voorbeeld nemen we de mienschar (dorp en omstreken) Huizum: De telling had het volgende resultaat:

Gezindte	Personen	Gezinnen
Gereformeerd	418	109
Roomsch	145	34
Mennoniet	19	3
Luthers	6	2
Jansenist (Oud-Katholiek)	1	1

Omdat ruim 70 procent van de bevolking gereformeerd was bleef de Huizumer dorpskerk een gereformeerde kerk. Maar het kerkbestuur moest ongeveer 25 procent van de geschatte waarde aan de R.K.-parochie afdragen.

Een ander voorbeeld is Leeuwarden. De geschatte waarde van de Grote Kerk en de Westerkerk zal ongeveer 50.000 gulden hebben bedragen. Op grond van het ledental van 392 had de Joodse gemeente recht op 1065 gulden, maar zij heeft na een stemming dit bedrag op principiële gronden geweigerd.

Bij deze regeling waren de kerktorens met de daarin hangende klokken van de overdracht uitgesloten; zij bleven in het bezit van de burgerlijke overheid. Het komt voor dat deze jaarlijks een vergoeding aan de kerk betaalt omdat de koster voor haar op nationale feestdagen de vlag op de toren plaatst. Op grond van de regeling uit 1798 gingen natuurlijk in Rooms-Katholieke streken ook protestantse kerken juist (weer) in Rooms-Katholieke handen over. Een bekend voorbeeld is de Sint Janskathedraal in Den Bosch. Dit verhaal leert dat er van diefstal van kerken nooit sprake is geweest. Vóór 1798 waren de kerken geen eigenaar en toen ze dat wel werden is alles keurig verdeeld. Later gestichte kerkgenootschappen hebben zelf voor hun kerkbouw gezorgd. Dat veel oude kerkgebouwen tegenwoordig in het bezit zijn van een stichting en door een kerkgemeente kunnen worden gehuurd, is een ander verhaal.

door: Rink Visser uit het blad Geandewei

Antwoordformulier Huiskamergesprekken

Naam: _____

Adres: _____

Tel. nr: _____

Ik geef de voorkeur aan:

Gezamenlijke huiskamergesprekken

Individueel huisbezoek

Beide

Geen belangstelling omdat _____

Ik kan beslist NIET op:

maandag

dinsdag

woensdag

donderdag

Ik kom met _____ personen

Ik stel mijn huiskamer beschikbaar voor de huiskamergesprekken: ja / nee

Bij ja even het aantal personen vermelden die welkom zijn _____ personen.

Ruimte voor eventuele opmerkingen:

.....
.....

Dit formulier graag vóór 31 december 2022 inleveren bij:

de predikant, één van de kerkenraadsleden, de kerk of naar:

K. Klarenberg, Bergweg 43, 8334 MB Tuk